

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Гж ап 20/2019
05.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Радомир Стојчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца (погрешно означеној као жалба) изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж бр. 2092/2013 од 06.02.2019.године у седници већа одржаној 05.09.2019.године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија (погрешно означена као жалба) тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж.бр. 2092/2013 од 06.02.2019.године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Гж.бр. 2092/2013 од 06.02.2019. године одбијен је као неоснован предлог тужиоца за понављање поступка пред другостепеним судом у предмету Гж.бр. 2092/2013.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужилац је изјавио ревизију (погрешно означену као жалба), због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 412. у вези члана 399. Закона о парничном поступку (Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09) који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужиоца.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2092/2013 од 25.12.2013.године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П бр. 57916/2010 од 15.10.2012.године, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете, у укупном износу од 3.249.372,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од пресуђења па до исплате, а тужилац је обавезан да туженој накнади парничне трошкове у износу од 118.500,00 динара. Тужилац је 30.05.2017.године, 16.06.2017.године и 29.09.2017.године преко пуномоћника, поднео предлог за понављање поступка пред другостепеним судом у предмету Гж 2092/2013 на основу члана 422. став 1. тачка 11. и члана 429. Закона о парничном поступку и члана 87. Закона о Уставном суду, позивајући се на чињеницу да је у предмету са истим чињеничним и правним основом Уставни суд донео одлуку Уж 863/2012 којом је утврђена повреда права на правично суђење и на једнаку заштиту права зајемчену одредбама члана 32. став 1. и 36. став 1. Устава Републике Србије. Истом одлуком, у поступку по уставној жалби ББ из ..., усвојена је уставна жалба и утврђено да су пресудом Апелационог суда у Београду Гж 839/11 од 15.12.2011.године повређена права подносиоца уставне жалбе на правично суђење и једнаку заштиту права зајемчена чланом 32. став 1. и 36. став 1. Устава Републике Србије и наложено је Апелационом суду у Београду да понови поступак по жалби коју је подносилац уставне жалбе изјавио против пресуде Првог основног суда у Београду П 61258/10 од 20.12.2010.године.

Код овако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је закључио да предлог тужиоца за понављање поступка није основан јер се одлука Уставног суда коју је тужилац приложио не односи на овај предмет и на тужиоца, због чега се не може применити на правну ситуацију у овом поступку.

Према члану 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку, поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити ако је у поступку по уставној жалби Уставни суд утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчене Уставом у парничном поступку.

Чланом 87. Закона о Уставном суду прописано је да ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право или слобода више лица, а само неки од њих су поднели уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу ако се налазе у истој правној ситуацији.

И по оцени Врховног касационог суда правилан је закључак другостепеног суда да у конкретном случају нису испуњени услови за понављање правноснажно окончаног поступка на основу члана 422. став 1. тачка 11. Закона о парничном поступку, јер се дејство одлуке Уставног суда по уставној жалби у поступку утврђења повреде зајемченог права и поништај судске одлуке може проширити на лица која нису поднела уставну жалбу, само уз услов да је Уставни суд оценио да је то нужно у конкретном случају и да то утврди својом одлуком.

Неосновано се указује ревизијом тужиоца на погрешну примену материјалног права са образложењем да није потребно у свакој одлуци Уставног суда поводом уставне жалбе утврдити проширено дејство одлуке тога суда.

„Битна карактеристика одлука Уставног суда по уставној жалби јесте њихово деловање према учесницима (странкама) у конкретном поступку (*inter partes*), а само изузетно према трећим лицима (*ultra partes*). Наиме, према Закону о Уставном суду, постоји правна могућност проширеног дејства одлуке Уставног суда и на трећа лица, али је она условљена постојањем и остваривањем одређених услова (претпоставки) утврђених законом. Из члана 87. Закона о Уставном суду следи да се одлука Уставног суда којом је утврђено да је појединачном судском одлуком повређено или ускраћено Уставом зајемчено право и слобода више лице, може односити и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се тај неуставни акт непосредно односи на њих и ако се та лица налазе у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе. Из наведене одредбе Закона о Уставном суду произилази да се дејство конкретне одлуке Уставног суда по уставној жалби-у погледу утврђивања повреде зајемченог права и поништај одлуке суда-може проширити и на лица која нису поднела уставну жалбу, али под условом да Уставни суд оцени да је то нужно у конкретном случају, те да исто изричито утврди својом одлуком, односно да својом одлуком суд одреди круг лица на која проширује дејство те конкретне одлуке“. (одлука Уставног суда Рс Уж 8736/2013 од 18.06.2015.године). У ревизији тужиоца у претежном делу се понављају жалбени наводи који су били предмет правилне оцене другостепеног суда, а које прихвата и Врховни касациони суд.

На основу члана 412. став 4. у вези члана 405. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић